

İŞLETMELERDE SORUMLULUK VE ETİK

KISA ÖZET

www.kolayaof.com

(ÜNİTE 1) SORUMLULUK KAVRAMI

Sorumluluk: Kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi 'mesuliyet' şeklinde tanımlanmaktadır. Sorumluluk İki ana başlık Altında Toplanabilir.

1) Geriye Doğru Sorumluluk: Zamir her zaman tekildir.

2) İleriye Doğru Sorumluluk: Zamir Çoğul olabilir. Çoğul aynı zamanda Yükümlülükler Olarak ta tanımlanabilir.

Biçimsel Olmayan Yazılı Olarak Karşımıza Çıkmayan Ama Gündelik Hayatta Yerine Getirmeye Çalıştığımız Sorumluluklarımız?

- Sağlığımızı Korumak
- Aile İçindeki Rolümüzün Gerekliliklerini Yerine Getirmek
- Arkadaşımıza Yardımcı Olmak
- Toplumsal Normları Gözetmek
- Çevreyi Kirletmemek

Not: Birey Ve Toplum Varsa Sorumluluk Kaçınılmazdır.

Bir Bireyin Sorumluluk Üstlenebilmesi ya da Sorumlu Tutulmasının 3 önemli Koşulu ?

- ✓ Akıllı Olması ve Aklını Kullanma Yetkisine Sahip Olmalı
- ✓ Özgür İradesini Kullanabilmesi
- ✓ Yetki Sahibi Yani Ehliyetli Olmasıdır.

Not: Akıl Sorumluluğun Gerekli Şartıdır.

Sorumluluk Ne Zaman Başlar: Akıl Yetkisini Kullanma Ehliyetine Sahip Olmasıyla Sorumluluk Başlar.

İrade: Herhangi bir konuda karar vermek bir eylem yahut etkinliği gerçekleştirmek için gerekli olan bilinçli muhakeme gücü ve kararlılığı alternatifler arasında bilerek ve isteyerek seçim yapabilme yetkisidir.

İrade Özgürlüğü: Kişisel etkinliklerde insan iradesinin serbest, bakışlardan ve denetimden uzak olması, insanın kendi adına her türlü korku ve endişeden uzak biçimde karar verebilmesi tercih yapabilmesidir.

Yetki Sahibi Olma: Bireyin herhangi bir konuda ehil olması yanında, kendisine bulunduğu topluluk ya da kurum içindeki rolü, statüsü ve konumu gereği verilmiş yazılı olan ya da olmayan bir güç olarak tanımlanabilir.

Toffler İnsanın Neden Sorunsuzca Davrandığı Konusunda Şu 4 Temel Huhusu İşaret Eder.

- Karakter
- Bilgiye dayalı nedenler
- Beklenmeye dayalı nedenler
- Yargılamaya dayalı nedenler

İŞLETMELERDE SORUMLULUK VE ETİK

Karakter: İnsanın benliğinde yerleşmiş bir durum olup, fiillerin düşünmeksizin kolaylıkla ve kişinin farklı zihinsel durumlarda da olsa gerçekleştirilmesi şeklinde tanımlanabilir.

Not: Kişinin karakteristik özellikleri onun sorumluluk üstlenip üstlenmemesine etkide bulunduğu gibi sorumluluğunu yerine getirme düzeyini de etkiler.

Not: Bireysel amaçlar, sahip olunan bilgi düzeyi ve bilginin tek taraflı olması yanında değer yargıları, kişinin sorumluluk almamasına veya sorumsuzca davranmasına yol açabilir.

Vicdan: İnsanın kendi davranışları veya başkalarının davranışları hakkında doğru veya yanlış şekilde yargılar yapmasına yarar. Vicdan kişiyi hem ahlaki davranışta tutarsızlıklardan kurtarır hem de dışarıdan bir kontrol olmadan da ahlaklı davranmasını sağlar.

Not: Vicdan insanın sorumluluklarını test etmesinde en önemli kontrol mekanizmasıdır.

Vicdan Muhasebesi: Kişinin kendi içine dönük olarak kendi kendini yargılaması sonucu beliren değer yargısıdır.

Vicdanının sesi: İçeriği bir ahlaki buyruk biçiminde kişinin benliğinde oluşan ve bireyin iyiliğine yahut kötülüğüne ilişkin yargılama bilincidir.

Bireysel Sorumluluk: Kişi her şey den önce birey olarak kendisine karşı sorumludur. İnsanın kendisine karşı bireysel sorumluluğu sahip olduğu maddi ve manevi değerlerini doğru yerinde ve zamanında kullanmasını gerektirir.

4

İç Sorumluluk: Kişinin vicdanına karşı sorumluluğudur.

Dış Sorumluluk: Sınırları kanun ve hukuk normlarıyla çizilmiş sorumluluklar yanında sosyal normlarla da ilişkili olabilir. Dış Sorumluluklarımız Ahlaki, Toplumsal ve Kültürel değerlerdir.

Not: Bireyin en temel sorumluluğu beden ve ruh sağlığını koruma sorumluluğudur. Bu sorumluluğun yerine getirilmemesi, diğer pek çok sorumluluğun yerine getirilmemesi anlamına gelecektir.

Sosyal Sorumluluk: Bireysel sorumlulukların tamamının sosyal boyutu vardır. Sosyal sorumluluklarla iç içe olan bireysel sorumlulukların toplumsal maliyeti de oldukça yüksektir.

Görev Sorumluluğu: Bireysel ve görev sorumlulukları da sosyal sorumluluklarla iç içedir.

Yönetmelik Sorumluluk: Yöneticinin sosyal sorumluluk alanlarını 4 ana başlık altında toplamak mümkündür.

- Özel Yaşam
- Ekonomik ilişkiler
- Liderlik Bilinci
- Toplum Üyesi

İşletmelerin Sorumlulukları: İşletmelerin asıl sorumlulukları Pazarın ihtiyaçlarını istek ve beklentilere uygun olarak karlı ve verimli bir şekilde Karşılamaıdır.

Not: İşletmeyi sosyal bir kurum sayan anlayış biçimine göre ise işletme; toplumun sosyal,ekonomik ve politik gelişmelerine cevap verme ve sosyal sorunları çözmesine yardım etmek gibi çok geniş bir işlev ve görev yükümlülüğü altındadır.

İşletmelerin Sorumluluklarının Sınıflandırılması:

İşletme içine ve dışına yönelik sorumluluklar

-Pay sahipleri, Çalışanlar ve Yöneticiler İç Sorumlulukları

-İç sorumluluk dışında kalan kişi, grup yada organizasyon ile toplum Dış Sorumlulukları

Birincil ve İkincil sorumluluklar

-Mal ya da hizmet üretimi, bunların üretiminde ekonomiklik, Çalışanların haklarının gözetilmesi, Müşterilerin ihtiyaç ve isteklerine uygunluk Birincil Sorumlulukları

-Yukarıdaki sorumlulukları yerine getirirken ahlaki ve sosyal sorumlulukların gözetilmesi, tüm süreçlerde dürüstlük ve sözleşmeye uygun davranılması, iş dünyasında ahlaki değerlerinin yerleştirilmesine katkı sağlanması ve devlete vergi ödemesi konusundaki kayıt sorumlulukları ise ikincil sorumluluğudur.

Paydaşlara (Çıkar Gruplarına) Yönelik Sorumluluklar

-Müşteriler, Pay sahipleri, Çalışanlar, Toplum, Tedarikçiler, Aracı Kurumlar, Medya, Sivil Toplum Örgütleri, Yerel Yönetimler ve kamu kurum ve kuruluşlarına yönelik sorumluluğudur.

5

Ekonomik, Yasal, Ahlaki ve Gönüllü Sorumluluklar

-Toplumsal, Kültürel ve Ahlaki değerlerinin farklılaşması, Politik tercihler ve Uluslararası İlişkiler Vb.

Not:Gönüllü Sorumluluk yaşam standardının yükselmesine katkı sağlamaktadır.

İşletmelerin Sosyal Sorumlulukları: Bir işletmenin kendini toplum için yükümlü hissetmesi şeklinde tanımlanabilir. Soysal açıdan sorumlu olmak, Toplum üzerindeki olumlu etkileri maksimum, olumsuz etkileri ise minimum yapmaktır.

İşletmelerin Sosyal Sorumluluklarıyla İlgili Yaklaşımlar: İki ye ayrılırlar.

Klasik Yaklaşım (Friedman Yaklaşımı) Modern Yaklaşım (İş Döngüsü Yaklaşımı)

Klasik Yaklaşım: Klasik yaklaşımın savunucularının ilk sırayla yer alan Friedman'a göre; İşletmenin tek bir sosyal sorumluluğu vardır, o da karı maksimize etmektir.

Modern Yaklaşım: İşletmelerin sosyal sorumlulukları konusundaki modern yaklaşımlarından biri olan iş döngüsü yaklaşımı, işletmenin kar yanında kamu faydasını gözetmesini de öngörmektedir.

İşletmelerde Soysal Sorumluluğun Leh ve Aleyhindeki Görüşler: İşletme faaliyetlerinin ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel etkinliklerinin dikkate alınması anlamlı olacaktır.

Lehteki Görüşler:

- ✓ Kamu beklentilerinin değişmesi
- ✓ Daha iyi bir işletme çevresi
- ✓ Kamu imajı
- ✓ Devlet düzenlemelerinden Kaçınma
- ✓ Sosyo-kültürel normlar
- ✓ Sorumluluk yetki ile dengelenmesi
- ✓ İşletmenin kaynaklara sahip olması

Aleyhindeki Görüşler:

- ✓ Karın maksimizasyonu asıldır.
- ✓ Sosyal sorumluluk işletme için maliyet etkenidir.
- ✓ Sosyal sorumluluk faaliyetlerinin bedelini toplum ödemelidir.
- ✓ İşletmenin esas amacını aksatır.
- ✓ İşletmeler sosyal yeteneklere sahip değildir.
- ✓ Sosyal sorunlardan işletmeler sorumlu değildir.

Bu Özetin tamamını,Çıkmış Sorularını,Deneme Sorularını adresinize gönderiyoruz!...

Tıklayınız

<https://www.kolaysinavlar.com/isletmelerde-sosyal-sorumluluk-ve-etik-isl201u?search=%C4%B0%C5%9EL201U>